

חטיבת בריאות הציבור
שרות המזון הארצי
Food Control Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

י"ח בתמוז, התשפ"ה
14/07/2025
סימוכין: 270592225

לכבוד
ציבור יצרני ויבואני המזון

שלום רב,

משרד הבריאות רואה חשיבות רבה בהגנה על בריאותן של קבוצות אוכלוסייה בעלות רגישות למזון במדינת ישראל, ובכללן חולי צליאק, ופועל מתוך מחויבות להבטחת הבטיחות בצריכת מוצרים הנצרכים על ידי ציבור זה.

לאור פניות ציבור ועמדות מקצועיות שנשקלות, בשיתוף ארגון זכויות הצליאק בישראל, מבקש המשרד לעדכן בדבר **המלצה חדשה לסימון גלוטן**, שנועדה להקל על הציבור בכלל ועל חולי הצליאק בפרט בזיהוי נוכחות גלוטן במוצרי מזון המכילים דגנים ורכיביהם.

חלבון הגלוטן מצוי בארבעה סוגי דגנים: חיטה, שעורה, שיפון ושיבולת שועל. חולי צליאק נדרשים להימנע ככל שניתן מחשיפה לגלוטן, ולצורך מוצרי מזון שבהם ריכוז הגלוטן אינו עולה על 20 חלקים למיליון (ppm). חשיפה מעבר לרמה זו עלולה לגרום לפגיעה בריאותית חמורה. לעומתם, צרכנים האלרגיים לדגנים אלה חייבים להימנע מצריכת גלוטן לחלוטין. לפיכך, סימון המזון נדרש לספק מידע ברור ושקוף לשתי קבוצות רגישות אלה.

החובה לסימון חומרים או מוצרים הגורמים לאלרגייה או אי סבילות נקבעה בתקנה האירופית 1169/2011 (EU) בעניין מסירת מידע על מזון לצרכנים, אשר אומצה בישראל בפרט 5 לתוספת השנייה א' לחוק הגנה על בריאות הציבור מזון, תשע"ו-2015. לפי תקנה זו, יש להדגיש ברשימת הרכיבים את שמות הדגנים (חיטה, שעורה, שיפון, שיבולת שועל) או נגזרותיהם מתוך מטרה להבהיר לציבור ובכללם חולי הצליאק כי דגנים אלה מכילים גלוטן.

ההמלצה החדשה של משרד הבריאות היא להוסיף, מיד לאחר שם הדגן, ברשימת הרכיבים, את הביטוי: "מכיל גלוטן", וזאת באותו גופן, גודל והדגש בו מסומן האלרגן עצמו, על מנת להבטיח בהירות ונראות מרבית עבור הצרכנים.

לדוגמא:

1.1. במקרה בו שם הדגן מהווה חלק משם הרכיב: חומץ לתת **שעורה: מכיל גלוטן**, פתיתי **שיבולת שועל: מכיל גלוטן**, קמח **חיטה: מכיל גלוטן**.

1.2. במקרה בו הרכיב מכיל רכיב המכיל גלוטן, ושם הדגן אינו חלק משם הרכיב: "דקסטרין (**חיטה – מכיל גלוטן**)".

1.3. במקרה בו זן החיטה מופיע ברשימת הרכיבים: "**חיטה (דורום): מכיל גלוטן**".

חטיבת בריאות הציבור
שרות המזון הארצי
Food Control Service

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

למען הסר ספק, יודגש כי המלצת סימון זו ("מכיל גלוטן" לאחר שם הדגן), אינה נדרשת במוצרים המסומנים כ"ללא גלוטן" בהתאם לתקנה האירופית 828/2014 (EU) בעניין הדרישות למתן מידע לצרכנים על היעדר או נוכחות מופחתת של גלוטן במזון, אשר אומצה בישראל בפרט 6 לתוספת השנייה א' לחוק הגנה על בריאות הציבור מזון, תשע"ו-2015.

מומלץ כי גם במקרה של חשש למגע צולב ולהמצאות לא מכוונת של דגן המכיל גלוטן, ישמר העיקרון לפיו יש לסמן את המילה "גלוטן" לאחר שם הדגן, לאחר המילים: "עלול להכיל".

לדוגמא:

עלול להכיל: אגוזי מלך, חיטה (מכיל גלוטן), סויה".

מטרת ההמלצות היא לאפשר לחולי הצליאק **זיהוי ברור, מהיר ואחיד של נוכחות גלוטן** במוצרי מזון, ובכך לאפשר קבלת החלטות צרכניות מושכלות ובטוחות. ההמלצות שולבו בעדכון האחרון של "**המדריך למתן מידע לצרכנים בנושא אלרגנים וחומרים הגורמים לאי סבילות במזון**"¹, בפרק העוסק ב"אופן מסירת מידע כאשר יש רשימת רכיבים", ובטבלה המרכזת דגשים הנוגעים לאלרגנים/חומרים מסוימים. משרד הבריאות קורא לכלל העוסקים בתחום המזון – יצרנים, יבואנים, משווקים וגורמים מקצועיים **ליישם את ההמלצות** כחלק מהמאמץ המשותף לשמירה על בריאות הציבור, ומתן מענה מדויק ונגיש לצרכים של קבוצות רגישות במזון.

בכבוד רב,

מנהלת מרכז רגולציה במזון ותמרוקים
בנינה אורן שניידור

העתק: משה בר סימן טוב- מנכ"ל המשרד
לי-אור אבינועם- יועץ מנכ"ל
דן סלומון, יו"ר ארגון הצליאק בישראל
אביב חצבני - התאחדות התעשייתיים
עו"ד עמיר עופר - לשכת המסחר
הנהלת שירות המזון הארצי
ענת כאביה בן יוסף- מנהלת תחום איכות וסימון מזון
עובדי שירות המזון
מהנדסים מחוזיים
תחנות הסגר
קול הבריאות

¹ לנוחיותכם לינק למדריך כפי שמפורסם באתר שירות המזון הארצי
https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/allergens-guidance/he/files_publications_units_food_control_services_allergens-guidance.pdf